

**МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

**MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF UKRAINE**

Михайлівська площа, 1
м. Київ, 01018, Україна

Тел.: (044) 238 17 48; факс: (044) 238 18 88
E-mail: zsmfa@mfa.gov.ua
Web: <http://www.mfa.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00026620

1 Mykhailivska Square
Kyiv, 01018, Ukraine

28 жовтня 2019 р. № 71/ВМУ/12 - 546-1013
на № 149/2.2-23 від 15.10.2019

Народному депутату України

Ю.О.Павленку

*Щодо міждержавних відносин з питань
сурогатного материнства*

Шановний Юрію Олексійовичу!

У зв'язку з Вашим депутатським запитом, оголошеним на засіданні Верховної Ради України 18.10.2019, щодо міждержавних відносин з питань сурогатного материнства та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених іноземцями дітей-громадян України, у межах компетенції, повідомляємо таке.

На сьогодні відсутні міжнародно-правові механізми регулювання питання сурогатного материнства, учасниками яких була б Україна, як на багатосторонньому, так і на двосторонньому рівнях. При цьому, на сьогодні у світі триває процес формування підходів до застосування такого виду допоміжних репродуктивних технологій. Зокрема, в деяких країнах світу сурогатне материнство залишається забороненим через порушення прав жінки та дитини і загрозу комерційної експлуатації сурогатної матері, а в окремих заборонені лише комерційні угоди щодо сурогатного материнства.

В Україні правове регулювання відносин сурогатного материнства здійснюється лише на підставі національного законодавства, а саме: Сімейного Кодексу України (ст.ст. 123, 139); Основ законодавства України про охорону здоров'я (ст.48), Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України №787 від 09.09.2013; Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України № 52/5 від 18.10.2000.

Слід зазначити, що на міждержавному рівні проблемні питання сурогатного материнства виникають виключно у контексті визнання громадянства дітей, народжених в Україні сурогатною матір'ю від батьків громадян іноземних країн, через специфіку законодавства цих країн. На сьогодні єдиною країною, від якої надійшло офіційне звернення з порушеного питання, є Королівство Іспанія.

Зокрема, з 21 лютого 2019 року Посольством Іспанії в Україні припинено реєстрацію дітей, народжених в Україні за допомогою методу сурогатного материнства, оформлення їм громадянства Іспанії та видачу паспортів для виїзду за кордон, оскільки за походженням сурогатної матері, ці

30.10.2019 10:17

ВХ. № 200695

діти визнаються іспанською стороною громадянами України. Іспанським родинам видається довідка, що така реєстрація може бути проведена лише за рішенням іспанського суду.

У цьому контексті слід зазначити, що, оскільки у даному випадку мова йде про народження дітей на території України, питання визначення їх належності до громадянства та документування не відноситься до компетенції МЗС України, а здійснюється органами реєстрації актів цивільного стану та Державної міграційної служби України.

На сьогодні від Міністерства юстиції України, на яке покладена розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства, від Міністерства соціальної політики, на яке покладено забезпечення формування та реалізація державної політики з питань сім'ї та дітей, а також від Міністерства охорони здоров'я звернень чи пропозицій на адресу МЗС щодо упорядкування чинної нормативно-правової бази з порушеного питання не надходило.

Здійснення дипломатичними та консульськими установами України за кордоном нагляду за дотриманням прав усиновлених іноземцями дітей-громадян України залишається одним з пріоритетів діяльності МЗС України. Станом на 31.12.2018 у 40 країнах світу на консульському обліку перебувало 11611 усиновлених дітей. Усиновлювачами є переважно громадяни таких держав: США (4535), Італія (2722), Іспанія (1776), Франція (673), Ізраїль (573), Канада (446), ФРН (312). Інформація про здійснення дипломатичними та консульськими установами України за кордоном упродовж 2015-2019 рр. нагляду за дотриманням прав усиновлених іноземцями дітей-громадян України додається.

Додаток: згадане, на 1 арк.

З повагою

Державний секретар

Андрій Заяць

**Інформація про здійснення дипломатичними та консульськими установами України за кордоном
нагляду за дотриманням прав усиновлених іноземцями дітей-громадян України**

Рік	Кількість усиновлених дітей, які перебували/перебувають на консульському обліку у закордонних дипломатичних установах України	Кількість звітів про умови проживання та виховання усиновлених дітей, що надійшли від батьків-усиновителів до закордонних дипломатичних установ України	Кількість дітей, з якими консульськими посадовими особами закордонних дипломатичних установ України було проведено спілкування/відвідання
2015	18343	5414	1098
2016	16515	4440	994
2017	13664	3527	625
2018	11611	3904	673